

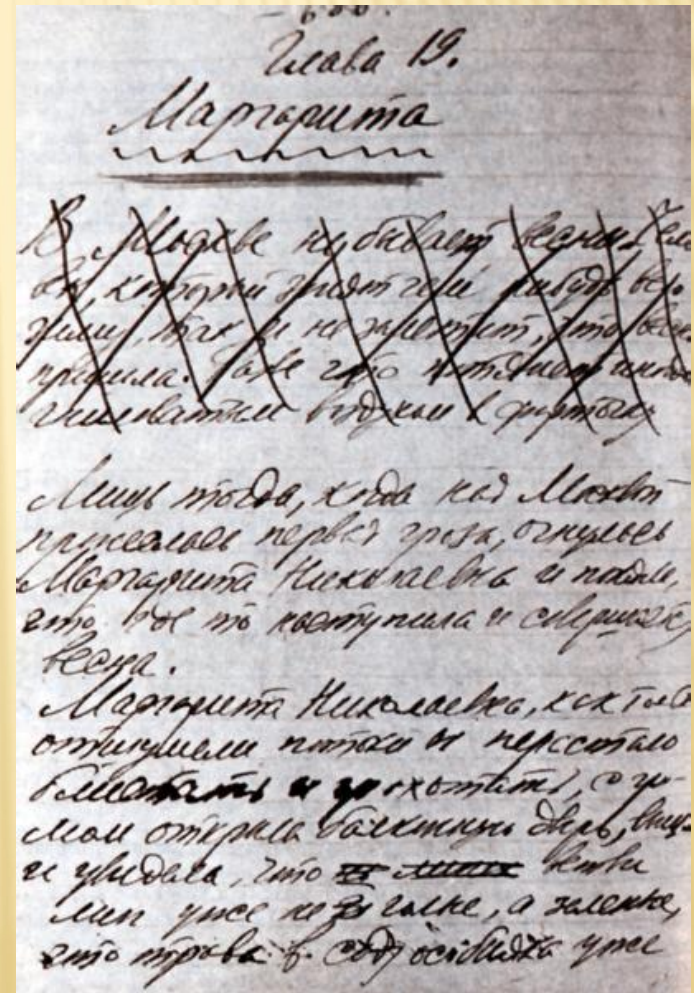
М.БУЛГАКОВ

*“Майстер і
Маргарита”*

ІСТОРІЯ НАПИСАННЯ

- ❑ 1929-1940 рр. (задум 1928 р.)
- ❑ Шість редакцій роману.
- ❑ Перша редакція знищена письменником 18 березня 1930 року після звістки про заборону п'єси «Кабала святенників».
- ❑ 1931-1932 рр. - у роман уведено образи Майстра і Маргарити, після цього з'явилася остаточна назва — «Майстер і Маргарита».

ДЖЕРЕЛА РОМАНУ

Реальні:

- факти з життя М. Булгакова
- історія СРСР 20-30 рр. XX ст.
- побут громадян
- репресії
- долі митців
- життя Москви

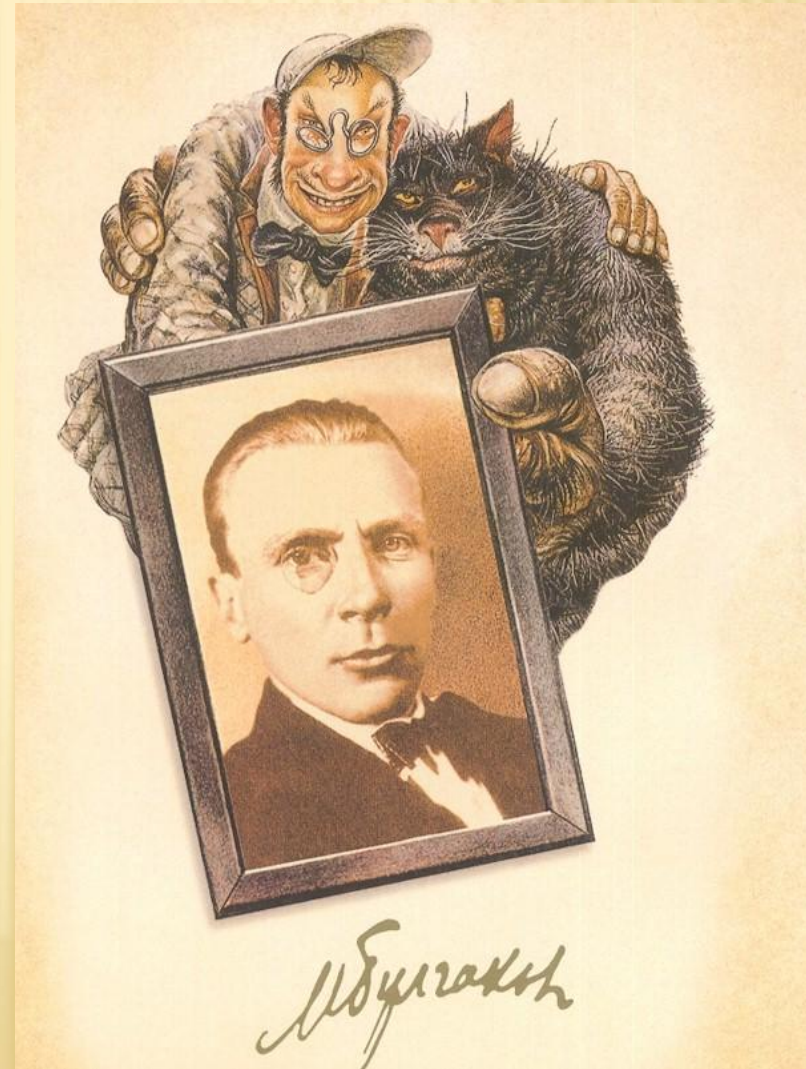

- творчість М. Гоголя, Ф. Достоєвського, Г. Сенкевича, Й. Гете
- історія кохання з О. Шиловською

ДЖЕРЕЛА РОМАНУ

Міфологічні

- євангельські легенди про Ісуса, Понтія Пілата, Іуду;
- біблійні міфи про Диявола;
- слов'янська та європейська міфологія.

АВТОРСЬКІ ВАРІАНТИ НАЗВИ

- ▣ *Перша редакція:* «Чорний маг», «Копито інженера», «Жонглер із копитом», «Син В.», «Гастроль»
- ▣ *Друга редакція:* «Великий канцлер», «Сатана», «Ось і я», «Копито консультанта».
- ▣ *Третя редакція:* «Князь темряви», «Майстер і Маргарита»

ПЕРША ПУБЛІКАЦІЯ

1966 р. - через 26 років після смерті автора в журналі «Москва» був надрукований роман.

Сам М.Булгаков був упевнений, що цей роман ніколи не буде опублікований за радянської влади.

КОМПОЗИЦІЯ РОМАНУ

- **Це роман у романі.** Доля самого Булгакова відображується в долі Майстра, а доля Майстра – у долі його героя Ієшуа.
- **Структура роману:** перша частина (18 розділів), друга частина (14 розділів).

ЖАНР

М. Булгаков назвав “Майстер й Маргарита” романом, але жанрова унікальність цього твору досі викликає в літературознавців суперечки.

Його визначають як **роман-міф**, **філософський роман**, **меніпея** (жанр античної літератури); **містичний**, **реалістичний**, **сатиричний**, **фантастичний**, **соціальний**, **романтичний**, **роман-притча**, **постмодерністський**, **психологічний**

Тема: етична відповідальність людини за свої вчинки; показ духовної деградації суспільства в культурно-історичному контексті, зображення загальної трагедії людини й усього світу.

Ідея: викриває людські вади; утверджує високі людські цінності: добро, справедливість, кохання, волю; письменницький обов'язок — повернути людині віру у високі ідеали, відновити істину всупереч обставинам життя.

ПРОБЛЕМАТИКА

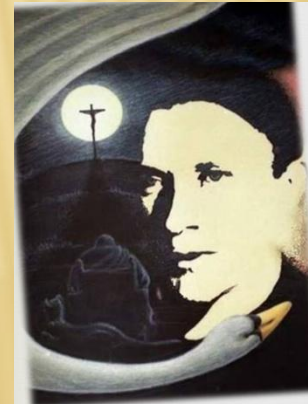
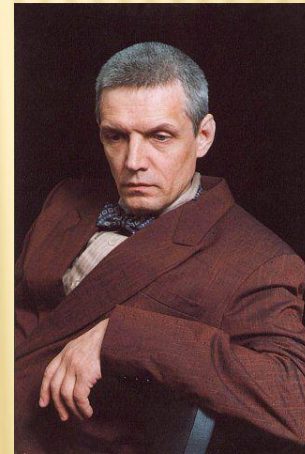

- сенс життя
- добро і зло
- митець і влада
- духовний занепад суспільства
- вибір істинних і фальшивих цінностей
- значення кохання в житті
- моральний вибір
- провина і відплата
- життя і смерть

МАЙСТЕР

- Майстер – літератор, колишній історик, працював у музеї, високоосвічений, знає декілька іноземних мов, пише роман про Понтія Пілата та Ієшуа Га-Ноцрі.
- Це людина, яка виявилася не пристосована жити в тому часі, у якому народилася. Майстер, доведений до відчаю літературними критиками, опиняється в психіатричній лікарні.

ОБРАЗ МАЙСТРА МАЄ АВТОБІОГРАФІЧНІ РИСИ САМОГО БУЛГАКОВА

- Йому 38 років — вік Булгакова в рік початку написання роману й знайомства з майбутньою дружиною.
- У клініці Стравінського Майстер розповідає Бездомному, що раніше був професійним істориком, працював у музеї, мав сім'ю (що збігається з минулим автора роману).
- Михайло Булгаков також спалив першу редакцію свого роману.

МАРГАРИТА

- Це красива жінка, яка не мала щастя в подружньому житті
- Маргарита – це символ любові та самопожертви, стала «таємною дружиною», другом, однодумцем і музою Майстра
- Розумна, горда, пристрасна, щира, має сильний характер і мужність

ВОЛАНД

- Диявол , який опиняється в Москві й представляється професором чорної магії та істориком. Основною рисою зовнішності є дефекти очей. Курив люльку й постійно носив із собою портсигар.
- Очолює світ потойбічних сил, подорожує світом, щороку навесні влаштовує бал повного місяця; вивчає людей різними способами

ЦИТАТИ ТВОРУ

- **Рукописи не горять**
- **Все буде правильно, на цьому побудований світ.**
- **Той, хто любить, повинен розділяти долю того, кого він любить.**
- **Правду говорити легко і приємно.**
- **Ніколи і нічого не бійтеся. Це нерозумно.**
- **Що б не говорили песимісти, земля все ж абсолютно прекрасна, а під місяцем і просто неповторна.**
- **Зрозумійте, що мова може приховати істину, а очі — ніколи!**